Kabinet Zaštitnika 020/241-642
Savjetnici 020/225-395
Centrala 020/225-395
Fax: 020/241-642
E-mail: ombudsman@t-com.me
www.ombudsman.co.me

Crna Gora
Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore
Ombudsman

Broj: 293/18
Podgorica, 29.06.2018. godine
DK/DK

Na osnovu člana 41 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore[1], Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore nakon završenog postupka po pritužbi g-đe XY iz XXXXXXX, daje sledeće:

MIŠLJENJE

I UVOD

1. Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, prispjela pritužba g-đe XY iz XXXXXXX, koja se odnosi na rodno zasnovano nasilje.

2. U pritužbi i cjelokupnoj prispjeloj dokumentaciji navodi se da je podnositeljka pritužbe bila u vanbračnoj zajednici sa WZ sa kojim ima malodobno dijete nad kojim je vršenje roditeljskog prava povjereno podnositeljki pritužbe. Ističe da je trpjela nasilje i dok je bila u drugom stanju, kao i činjenicu da je nasilnik osuđivan zbog krivičnog djela nasilje u porodici.

II ISPITNI POSTUPAK

4. Postupajući po ovoj pritužbi, u cilju utvrđivanja pravno relevantnih činjenica i okolnosti, Zaštitnik je u skladu sa odredbom člana 35 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, prvobitno zatražio izjašnjenje na navode pritužbe Centra za socijalni rad Nikšić, kako je i bilo naznačeno u samoj pritužbi, a potom radi potpunijeg sagledavanja postupanja institucija

[1] ("Službeni list Crne Gore", br. 042/11 , 032/14 i 21/17).

koje se bave suzbijanjem rodno zasnovanog nasilja i nasilju u porodici, izjašnjenje je traženo i od Uprave policije Crne Gore – CB Nikšić.

5. *Centar za socijalni rad Nikšić* u svom izjašnjenju ističe da je podnositeljka pritužbe rođena 17.12.1991. godine kao prvo i jedino dijete u porodici. Po zanimanju je komercijalni tehničar. Završila je srednju ekonomsku školu. Trenutno nije zaposlena i nalazi se na evidenciji Zavoda za zapošljavanje. Vanbračnu zajednicu sa WY zasnovala je 02.10.2015. godine poslije godinu dana poznanstva i veze, iz koje imaju sina QQ. Nerazumijevanje i problemi su počeli gotovo odmah poslije saznanja da je u drugom stanju. Iako se trudila da prihvati norme samom činjenicom jer se odlučila da sa WZ zasnuje vanbračnu zajednicu, u tome nije uspijevala iz prostog razloga što se nije osjećala da je prihvaćena kao član porodice.

6. XY ističe da je WZ dosta vremena provodio van kuće zbog posla kojim se bavi a kada je kući njoj nije posvećivao toliko pažnje. Čak i činjenica da su očekivali dijete, nije bila dovoljna da se njihov odnos poboljša. Iako je radio kao taksista i po njenim riječima solidno zarađivao za zajednički život, stekla je utisak da nije bio spreman da preuzme bilo kakve obaveze, niti je naučio da samostalno donosi odluke. Navodila je i činjenice da je bio fizički nasilan prema njoj dok je bila u drugom stanju. Nakon rođenja djeteta situacija u kući je bila ista, samo što su kritike i pribacivanja dobile na intezitetu. WZ se bez obzira na ulogu oca ponašao kao da se u njegovom životu nije ništa promijenilo.

7. Nedugo nakon rođenja djeteta, u toku svađe između njih dvoje udarao je dok je držala dijete u naručju zbog čega ga je ona prijavila policiji. XY je dostavila rješenje Suda za prekršaje u Podgorici PP.br.6260/ 16 od 04.04.2017. godine, gdje se WZ proglašava krivim jer je počinio prekršaj iz čl.36.st.1.tač.1 Zakona o zaštiti nasilja u porodici. Bez obzira na sva dešavanja XY smatra da za QQQQ pravilan razvoj neophodno je da kontaktira sa ocem i sa njim uspostavi odnos. Samim tim XY je bila motivisana i odgovorna da ne osporava kontakte QQQQ sa ocem. Iako je Rješenjem Osnovnog suda u Podgorici P.br.6057/16 od 18.04.2017. godine određeno da bi kontakti trebali biti isključivo u prostorijama Centra za socijalni rad srijedom i petkom od 13 do 15 časova, XY je posle svega par kontakata u Centru omogućila da se isti odvijaju u danima i terminu koji odgovaraju WZ bez obzira što su isti bili uređeni sudskom presudom.

8. Nakon zahtjeva Osnovnog suda u Podgorici P.br.5555i 17 od 29.09.2017.godine organ starateljstva je dostavio nalaz i mišljenje o načinu ostvarivanja kontakta QQQQ sa ocem WZ. S obzirom da su se kontakti odvijali isključivo u XY prisustvu, izražavala je zabrinutost za WZ samostalno funkcionisanje sa djetetom rizikujući da ima reakcije koja bolest *multiplex sclerosis* nosi sa sobom. Voditelju slučaja je predlagala da bi WZ omogućila kontakte sa djetetom u Nikšiću, negdje u gradu ili u stanu gdje žive isključivo u njenom prisustvu.

9. S obzirom da je već bila žrtva nasilja nije se smatralo opravdanim da se kontakti u daljem odvijaju u stanu gdje XY živi sa svojim sinom. S obzirom na XY zabrinutost zbog WZ zdravstvenog stanja, kao i dijagnoze koja mu je ustanovljena organ starateljstva je zahtijevao mišljenje vještaka medicinske struke kako bi predložio adekvatan model kontakata. Nakon vještačenja ljekara u kome je utvrđeno da WZ zdravstveno stanje neće predstaviti rizik za samostalnu brigu o djetetu. predloženi model kontakta je bio svake subote od 10 do 19 časova, kada bi WZ dolazio po dijete i vraćao ga na adresi na kojoj žive.

10. Uz izjašnjenje, organa starateljstva je dostavio sl.dokumentaciju: Nalaz i mišljenje organa starateljstva/voditelja slučaja; Presudu Višeg suda u Podgorici Gž.br.1293/18 od 27.02.2018. godine; Akt Centra za socijalni rad Nikšić br. 03-1745 od 02.06.2017. godine upućen Osnovnom sudu Nikšić; List praćenja kontakata i rada na slučaju reg.br. 0201-3445/2017.godine.

11. *Uprava policije CB Podgorica* u svom izjašnjenju ističe da se provjerom kroz evidencije koje se vode u CB Podgorica utvrđuje da su policijski službenici postupali po sledećim prijavama XY i WZ:

12. Dana 05.07.2016. godine u 23,32 časova pristupila je u CB Podgorica XY i podnijela prijavu protiv svog nevjenčanog supruga WZ zbog upotrebe fizičke sile. Postupajući po predmetnoj prijavi, nakon preduzetih odgovarajućih mjera i radnji – policijski službenici su lišili slobode WZ i dana 06.07.2016. godine podnijeli su zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka Sudu za prekršaje Podgorica uz koji je lice privedeno zbog prekršaja iz člana 36.st. 1. tač. 1. Zakona o zaštiti nasilja u porodici. Dana 21.07.2016. godine obaviješten je dopisom Centar za socijalni rad u Podgorici.

13. Dana 31.12.2016. godine u 17,43 časova pristupila je u CB Podgorica XY i podnijela prijavuprotiv svog bivšeg nevjenčanog supruga WZ zbog verbalnog napada. Postupajući po predmetnoj prijavi, nakon preduzetih odgovarajućih mjera i radnji, policijski službenici CB Podgorica su dana 09.01.2017. godine Sudu za prekršaje u Podgorici podnijeli zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv WZ, zbog prekršaja iz čl. 36.st. 1. tač. 3. Zakona o zaštiti nasilja u porodici. Dana 28.03.2017. godine obaviješten je dopisom Centar za socijalni rad u Podgorici.

14. Dana 28.03.2017. godine u 10.41 časova pristupio je u CB Podgorica WZ i podnio prijavu protiv svoje bivše nevjenčane supruge XY zbog prijetnji napadom. Postupajući po predmetnoj prijavi, nakon preduzetih odgovarajućih mjera i radnji, policijski službenici su dana 07.04.2017. godine Sudu za prekršaje podnijeli zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv XY zbog prekršaja iz člana 36.st. 1. tač. 2. Zakona o zaštiti nasilja u porodici, kao i protiv

WZ zbog prekršaja iz člana 36.st. 1. tač. 2. Zakona o zaštiti nasilja u porodici. Dana 18.04.2017. godine obaviješten je dopisom Centar za socijalni rad u Podgorici.

15. Nakon što su službenici CB Podgorica dopisom ove institucije obaviješeni o pritužbi podnositeljke pritužbe i činjenici da trpi nasilje i nakon izricanja novčane kazne i prestanka vanbračne zajednice, stupili su u kontakt putem telefona sa istom koja sada živi u Nikšiću, kojom prilikom je saopštila da nakon prethodne prijave iz mjeseca aprila 2018. godine nije bilo novih događaja nasilja od strane njenog bivšeg vanbračnog supruga.

16. Policijski službenici Centra bezbijednosti WWWWW su od XY prikupili obavještenje na naznačene okolnosti , o čemu je sačinjen zapisnik koji je dostavljen CB Podgorica dana 08.06.2018. godine. Takođe, obaviješteni su od strane CB Nikšić da su postupajući po prijavi podnositeljke prijave dana 28.04. 2018. godine podnijeli prijavu za prekršaj protiv WZ zbog prekršaja iz čl.36 Zakona o zaštiti nasilja u porodici.

17. Uz izjašnjenje, taj organ dostavio je i sl. pisanu dokumentaciju: Obavještenje Uprave policije CB Nikšić Centru za socijalni rad Nikšić br. 242/18-4230 od 15.05.2018. godine; prijavu za prekršaj Centra bezbijednosti Nikšić; Obavještenje Uprave policije CB Nikšić Centru za socijalni rad Nikšić br.07-050/17-98/2/1 od 18.04.2017. godine; dopis Sudu za prekršaje Podgorica br. 07-240/17-8930/1 od 07.04.2017. godine; zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka CB Podgorica br.03/1-182 od 07.04.2017. godine; prijava za prekršaj Uprave policije CB Podgorica br.03/1-182 od 07.04.2017. godine; prijava Uprave policije CB Podgorica br. 4089/2017 od 28.03.2017. godine; dopis Uprave policije CB Podgorica CB-u Nikšić br.59/07-3-240/17-7922/1 od 29.03.2017. godine; Dopis/telegram Uprave policije CB Nikšić CB-u Podgorica br.681 od 06.04.2017. godine; Zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina od 06.04.2017. godine; Službena zabilješka od 28.03.2017. godine; Izvještaj ljekara HMP Podgorica na ime podnositeljke pritužbe od 05.07.2016. godine; Dopis/telegram Uprave policije CB Podgorica br.59-22/26 od 06.07.2016. godine; Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka Sudu za prekršaje protiv biv.nevjenčanog supruga podnositeljke pritužbe; Prijava za prekršaj Uprava policije CB Podgorica broj 03/1-8 od 09.01.2017. godine; Prijava podnositeljke pritužbe od 31.12.2016. godine; Zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina od 31.12.2016. godine; Službena zabilješka od 31.12.2016. godine; Obavještenje Uprave policije CB Podgorica Centru za socijalni rad Podgorica br. 22-240/17-1687/1 od 24.01.2017. godine;

III ČINJENIČNO STANJE

19. Po sprovedenom ispitnom postupku utvrđeno je sljedeće činjenično stanje:

- Uvidom u presudu Višeg suda u Podgorici posl.br. Gž.br. 1293/18 od 27.02.2018. godine, utvrđuje se da je istom uređen način održavanja kontakta između bivšeg vanbračnog supruga podnositeljke pritužbe i njihovog maloljetnog djeteta.

- Uvidom u listu praćenja kontakata Centra za socijalni rad Nikšić za period od 02.06.2017.godine, utvrđuje se da se održavaju kontakti između biv. vanbačnog partnera podnositeljke pritužbe i njihovog maloljetnog djeteta.

- Uvidom u obimnu pisanu dokumentaciju dostavljenu od Uprave policije CB Podgorica, utvrđuje se da je biv.vanbračni partner podnositeljke pritužbe prekršajno kažnjavan rješenjem Suda za prekršaje u Podgorici PP.br.5260/16-7 od 04.04.2017. godine, kao i da je više puta prijavljivan za rodno zasnovano nasilje od strane podnositeljke pritužbe. Iz dokumentacije proizilazi da je bivši nevjenčani suprug podnositeljke pritužbe jednom prijavio Upravi policije zbog prijetnji podnositeljku pritužbe

IV RELEVANTNO PRAVO

20. Ustavom Crne Gore (2007) u članu 8. propisano je: ''Zabranjena je svaka neposredna ili posredna diskriminacija, po bilo kom osnovu.''

21. Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima UN (1948) u članovima 1. i 2. svim ljudima jemči slobodu i jednakost u dostojanstvu i pravima, bez obzira na "bilo kakvu razliku kao što je rasa, boja kože, pol, jezik, vjera, političko ili neko drugo opredjeljenje, nacionalno ili društveno porijeklo, vlasništvo, rođenje ili neki drugi status".

22. Konvencija Savjeta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici u članu 2 propisuje:

“Konvencija se odnosi na sve vidove nasilja nad ženama, uključujući nasilje u porodici, koje žene pogađa nesrazmjerno u odnosu na muškarce.

Ova Konvencija u čl.3 pored ostalog propisuje:

U svrhu ove Konvencije:

a. “nasilje nad ženama” smatra se kršenjem ljudskih prava i oblikom diskriminacije žena i označava sva djela rodno utemeljenog nasilja koja imaju za posljedicu ili će vjerovatno imati za posljedicu tjelesnu, seksualnu, psihičku ili ekonomsku štetu ili patnju žena, uključujući prijetnje takvim djelima, prisilu ili namjerno oduzimanje slobode, bilo da se pojavljuju u javnom ili privatnom životu;

Ista Konvencija u članu 7 propisuje:

“1. Članice će preduzeti neophodne zakonodavne ili druge mjere za usvajanje i primjenu djelotvornih, sveobuhvatnih i koordinisanih državnih politika koje obuhvataju sve relevantne mjere za sprečavanje i borbu protiv svih vidova nasilja obuhvaćenih ovom Konvencijom i nude holistički odgovor na nasilje nad ženama.

2. Članice će obezbijediti da politike koje se navode u stavu 1 stave prava žrtve u središte svih mjera i da se primjenjuju kroz djelotvornu saradnju svih nadležnih organa, institucija i organizacija.

3. Mjere koje se preduzimaju u skladu sa ovim članom uključiće, prema potrebi, sve nadležne aktere, kao što su državni organi, nacionalne, regionalne i lokalne skupštine i uprave, državne institucije za zaštitu ljudskih prava i organizacije civilnog društva.”

23. Evropska Konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (1950) u članu 14. propisuje „Uživanje prava i sloboda predviđenih u ovoj Konvenciji obezbeđuje se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su pol, rasa, boja kože, jezik,vjeroispovest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno poreklo, veza snekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status.“

Ista Konvencija u članu 8 predviđa: „ Svako ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske.

Javne vlasti se neće mešati u vršenje ovog prava osim ako to nije u skladu sa zakonom i neophodno u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbednosti, javne bezbednosti ili ekonomske dobrobiti zemlje, radi sprečavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih.

24. Zakon o zabrani diskriminacije („Sl.list CG“ br. 46/10, 18/14 i 42/17) u članu 2. propisuje: „Zabranjen je svaki oblik diskriminacije, po bilo kom osnovu.

Diskriminacija je svako neopravdano, pravno ili faktičko, neposredno ili posredno pravljenje razlike ili nejednako postupanje, odnosno propuštanje postupanja prema jednom licu, odnosno grupi lica u odnosu na druga lica, kao i isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva nekom licu u odnosu na druga lica, koje se zasniva na rasi, boji kože, nacionalnoj pripadnosti, društvenom ili etničkom porijeklu, vezi sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jeziku, vjeri ili uvjerenju, političkom ili drugom mišljenju, polu, rodnom identitetu, seksualnoj orijentaciji, zdravstvenom stanju, invaliditetu, starosnoj dobi, imovnom stanju, bračnom ili porodičnom stanju, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugim ličnim svojstvima.

25. Zakon o zaštiti od nasilja u porodici ("Službeni list Crne Gore", br. 046/10, 040/11) u članu 2 predviđa: "Nasilje u porodici, u smislu ovog zakona, je činjenje ili nečinjenje člana porodice kojim se ugrožava fizički, psihički, seksualni ili ekonomski integritet, mentalno zdravlje i spokojstvo drugog člana porodice, bez obzira na mjesto gdje je učinjeno."

Protokol o postupanju, prevenciji i zaštiti od nasilja u porodici procedure i institucionalna saradnja u vezi s porodičnim nasiljem i nasiljem nad ženama od 25.11.2011.godine koji prati izvršavanje ovog Zakona uspostavlja i podstiče multidisciplinarnu saradnju sa jasno razrađenim postupanjima svakoga sistema.

Protokol je sačinjen tako da poštuje osnovne principe proizišle iz svih konvencija i zakona navedenih *Strategijom o zaštiti od nasilja u porodici* i odnosi se na sveobuhvatnu zaštitu porodice od nasilja.

Protokolom je uređen zajednički rad svih sistema u toku sprovođenja zakona i konvencija, te obaveza preduzimanja potrebnih mjera za osiguranje organizovanosti, opremljenosti i edukovanosti dovoljnog broja specijalizovanih stručnjaka koji se bave problematikom nasilja u porodici.

26. Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore (Sl.list CG br. 42/11 i 32/14) u članu 27. propisuju: „Zaštitnik je institucionalni mehanizam za zaštitu od diskriminacije."

Isti Zakon u članu 41.st.1. propisuje: „Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda."

V OCJENA ZAŠTITNIKA

27. Razmatrajući okolnosti konkretnog slučaja, a na osnovu raspoložive dokumentacije, Zaštitnik je ispitao činjenice i okolnosti od značaja za zauzimanje stava o tome da li je u konkretnom slučaju povrijeđeno pravo na strani podnositeljke pritužbe u postupku pred organima javne vlasti, uzrokovano počinjenim rodno zasnovanim nasiljem, odnosno da li su Uprava policije – PJ Podgorica i Centar za socijalni rad Podgorica postupili u okviru svojih ovlašćenja.

28. Obzirom da Istanbulska konvencija propisuje osnovne standarde vezane za oblast nasilja nad ženama i nasilja u porodici, uključujući njegovo prijavljivanje i procesuiranje, a da su njene odredbe dijelom zasnovane na principima jednakosti i nediskriminacije, odnosno standardu dužne pažnje (tj. dužne prilježnosti), to je i sama institucija Zaštitnika u svom ispitnom postupku postupala u skladu sa ovim načelima.

29. U konkretnom slučaju postupak je usmjeren na postupanje dva organa – Upravu policije i Centar za socijani rad Nikšić. Bez obzira na činjenicu što se pritužba odnosila samo na Centar za socijalni rad Nikšić, Zaštitnik je radi pravilne ocjene postupanja organa koja primarno rade na suzbijanju nasilja u pordici i rodno zasnovanog nasilja, uz saglasnost podnositeljke pritužbe proširio ispitni postupak i na Upravu policije.

30. Zaštitnik iz dobijenih izjašnjenja konstatuje da u konkretnom slučaju nema povrede prava i da su postupajući organi pravovremeno reagovali i postupili u okviru zakonom ustanovljenih nadležnosti i preduzeli mjere i radnje za koje su ovlašćeni.

31. Zaštitnik zapaža da je Uprava policije promptno reagovala po svim prijavama koje su podnijete kako od strane podnositeljke pritužbe, tako i po prijavi koja se odnosi na samu podnositeljku pritužbe podnijetu od strane biv.nevjenčanog supruga. U ovakvoj i sličnim situacijama visokog rizika, Evropski sud za ljudska prava je prilikom odlučivanja u predmetu *Osman protiv Ujedinjenog Kraljevstva*[2] i zauzimanja stava u smislu povrede člana 8 a u vezi sa članom 2 Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama stao na stanovište da će obaveza zaštite života nekog konkretnog pojedinca postojati kada je država znala, ili mogla znati, da postoji realna i imanentna opasnost po život konkretnog lica, a propustila je da preduzme odgovarajuće mjere u okviru svojih nadležnosti kako bi izbjegla taj rizik.

32. U sličnom slučaju koji se tiče koordinacije Sud zaključuje da je uprkos zakonskim odredbama kojim je predviđena saradnja različitih organa i ne-sudskih mjera za identifikaciju i praćenje nasilja u porodici, otkriven nedostatak saradnje između organa odgovornih za intervenisanje u osjetljivoj oblasti od društvenog interesa, što je ometalo razjašnjenje činjenica. Inicijativa u tom smislu je bila još potrebnija, obzirom da se navodna agresija odvijala u prisustvu maloljetnog deteta[3].

33. I pored kontinuiranog postupanja i preduzimanja svih mjera i radnji iz svojih nadležnosti, kako po prijavi samih bivših supružnika, tako i postupanje na osnovu zahtjeva za izjašnjenje odn. informacija dobijenih od ove institucije, to Zaštitnik ukazuje Upravi policije da s obzirom na učestalost prijavljivanja je neophodno da taj organ nastavi sa praćenjem i hitnim reagovanjem po prijavama podnositeljke pritužbe i njenog biv.nevjenčanog supružnika.

34. Sa druge srane, Centar za socijalni rad Nikšić je pratio konkretni slučaj, dao nalaz i procjenu tokom sudskog postupka o modelu kontakta biv.nevjenčanog supruga sa maloljetnim djetetom i radio savjetodavno sa podnositeljkom pritužbe. Evropski sud primjećuje da tamo gde je utvrđeno da postoji porodična veza, Država u načelu mora postupati na način koji je

[2] ESLJP; presuda od 28 .10. 1998. godine; par.115;
[3] ESLjP; *E.M. protiv Rumunije*, presuda od 30.10.2012.godine, stav 70

tako planiran da omogućuje da se ta veza održi. Uzajamno uživanje u međusobnom odnosu i društvu roditelja i djeteta predstavlja jedan od osnovnih elemenata porodičnog života[4].

35. Zaštitnik u smislu prednjeg, a imajući u vidu značaj organa starateljstva, doprinos i značaj socijalnih radnika u pružanju stručne pomoći i zaštite prava i interesa djeteta i ostalih članova porodice, kao i u svim slučajevima poremećenih porodičnih odnosa - posebno naglašava da direktno nadgledanje i praćenje kontakta od strane Centra za socijalni rad, kao i dugoročno održavanje redovnog kontakta sa oba roditelja je u najboljem interesu djeteta.

36. Navedeni primjeri sudske prakse ukazuju da su svi državni organi dužni da sa pažnjom razmotre sve prijave koje se tiču nasilja u porodici i iste provjere kako bi se spriječio nastanak i/ili eventualni nastavak nasilja u porodici jer je za očekivati će i u narednom periodu doći do situacija u kojima se na kontradiktoran način saopštava o pojavama i događajima unutar porodice, odnosno u kojima bivši bračni partneri daju različite iskaze povodom istih događaja. U takvim okolnostima ne postoji drugi put osim angažovanja državnih organa koji će provjeriti navode i dati svoj sud o činjenicama, dok je jedini način da iste budu utvrđene da o tome sudski organ donose meritornu pravosnažnu odluku.

37. Kod svega, prednjeg Zaštitnik nije mogao utvrditi povredu nekog određenog prava na štetu podnositeljke predstavke. Međutim, u cilju preventivnog djelovanja, a što i jeste dio mandata Zaštitnika, institucija

P R E P O R U Č U J E

Centru za socijalni rad za opštine Nikšić, Šavnik i Plužine da u skladu sa svojim zakonskim ovlašćenjima i prema potrebi nastavi sa savjetodavnim radom sa bivšim vanbračnim supružnicima, a radi preventivnog djelovanja u cilju sprečavanja konflikta između bivših supružnika, odnosno eliminacije nasilja u porodici.

ZAMJENIK ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE

mr Siniša Bjeković

[4] ESLjP; Nazarenko protiv Rusije; presuda od 16.07.2015.godine; par.60;

Dostavljeno:

- *Centru za socijalni rad*
- *Upravi policije*
- *Podnositeljki pritužbe*
- *U spise predmeta*